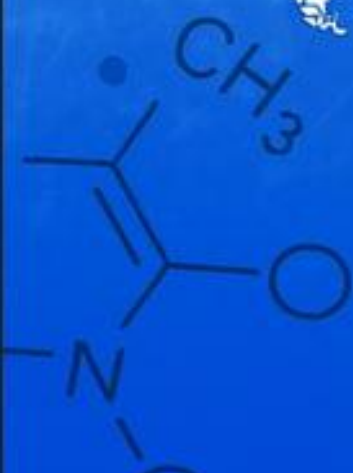

ISSN-3030-3885

INTERNATIONAL JOURNAL OF SCIENTIFIC BULLETIN

VOLUME 2, ISSUE 2, OCTOBER 2025

ISSN 3030 – 3885

**INTERNATIONAL JOURNAL
OF SCIENTIFIC BULLETIN**

International Scientific Electronic Journal

**International journal of Scientific
Bulletin****Xalqaro ilmiy axborot jurnali****MUASSIS:****TAHRIRIYAT | EDITORIAL****Jamoatchilik kengashi raisi:****Bosh muharrir****A. M. Xurmamatov – texnika
fanlari doktori, professor****Ma'sul muharrir:****M. A. Mirsaidov – texnika fanlari
falsafa doktori, dotsent****Ma'sul muharrir yordamchisi:****B. H. Haydarov – texnika fanlari
falsafa doktori, v.b.dotsent****Nashr uchun mas'ul:****A. D. Kambarov****O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan berilgan****№ 140275 raqamli guvohnoma asosida
ro'yxatga olingan.****Tahririyat manzili:****Farg'ona viloyati, Dang'ara tumani,
Uvaysiy ko'chasi, 26-uy****Telefon: +998943313030****E-mail:****bekzodhaydarov1303@gmail.com****Tahrir kengashi a'zolari:****Alisher Samadov – Texnika fanlari doktori, professor****Axmed Reymov – Texnika fanlari doktori, professor****Dilorom Mirhamitova – Texnika fanlari doktori, professor****Aziza Abdikamalova – Texnika fanlari doktori, professor****Ilhom Usmanov – Texnika fanlari doktori, professor****Olmos Boltayev - Texnika fanlari falsafa doktori, dotsent****Muqaddas Isakulova - Texnika fanlari falsafa doktori, dotsent****Alexey Nimchik - Texnika fanlari doktori, professor****Nilufar Askarova – Texnika fanlari falsafa doktori, dotsent****Rano Toshkodiroya – Texnika fanlari falsafa doktori, dotsent****Munixon Meyliyeva - Kimyo fanlari falsafa doktori, dotsent****Zamirbek Xametov - Texnika fanlari falsafa doktori, dotsent****Nadira Yusupova – Texnika fanlari falsafa doktori, dotsent****Shuxrat Mutalov – Kimyo fanlari doktori, professor****Farxod Muminov – Fizika- matematika fanlari bo'yicha falsafa
doktori****Tuymurod Xujayev – Fizika- matematika fanlari bo'yicha
falsafa doktori****Ilxomjon Samandarov - Fizika- matematika fanlari bo'yicha
falsafa doktori****Shiv Om Singh – Kimyo fanlari doktori, dotsent****Kulbei Andrei – Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent****Dildora Sulaymanova – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa
doktori****Elena Molotok – Texnika fanlari falsafa doktori, dotsent****Ravshanbek Najimadinov - Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa
doktori****Isomiddin Soxibov – Geologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori****Adham Xasanov – Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori,
dotsent****Otabek Mutalov – Yuridik fanlari bo'yicha falsafa doktori****Soy Alla Pavlovna – Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori****Isomiddin Yarmatov – Filologiya fanlari bo'yicha falsafa
doktori**

Professional value of development with the cooperation of industrial enterprises in foreign countries

Yuldasheva Inobat Ashuraliyevna

Senior teacher of the Silk Road Innovation University, The Chair of “Pedagogy -psychology and general education sciences

Abstract. This article focuses on the development of specific professional skills and competencies that require foreign countries to treat professional values and professional training in them in the labor market. Through collaboration with industries and organizations, students gain hands-on experience, with the idea that students are familiar with the real work environment and ethics.

Keywords: professional value, professional competence, industry-specific, employers, axiological component, public programs, labor market, model, dual system, by qualification, systematic approach.

Развитие Профессиональных Ценностей в Зарубежных Странах и Сотрудничество с Промышленными Организациями

Юлдашева Инобат Ашуралиевна

старший преподаватель Университет инноваций шелковый пут. Кафедра “Педагогика-психология и общеобразовательные науки”

Аннотация. В данной статье рассматривается отношение зарубежных стран к профессиональным ценностям и профессиональная подготовка в них направлена на развитие конкретных профессиональных навыков и компетенций, востребованных на рынке труда. Благодаря сотрудничеству с отраслями и организациями студенты получают практический опыт, а студенты получают представление о реальной рабочей среде и этике.

Ключевые слова: профессиональная ценность , профессиональная компетентность, отраслевая адаптация, работодатели, аксиологическая составляющая, государственные программы, рынок труда, модель, двойная система, по квалификации, системный подход.

Xorijiy davlatlarda kasbiy qadriyatlarini rivojlanishi va sanoat tashkilotlari bilan hamkorligi

Yuldasheva Inobat Ashuraliyevna

Ipak yoli innovatsiyalar universiteti. “Pedagogika-psixologiya va .umumta’lim fanlar” kafedrasida katta o’qituvchisi

Annotatsiya. Ushbu maqolada xorijiy davlatlarni kasbiy qadriyatlarga bo’lgan munosabat va ularda kasbiy tayyorgarlik mehnat bozorida talab qilinadigan aniq kasbiy ko’nikma va kompetensiyalarni rivojlantirishga qaratilgan. Sanoat va tashkilotlar bilan hamkorlik qilish orqali talabalar amaliy tajribaga ega bo’ladilar, talabalar haqiqiy ish muhiti va etikasi bilan tanishib borishlari haqida fikr yuritiladi.

Kalit so’zlar: kasbiy qadriyat , kasbiy kompetensiya, sanoatga moslashtirilgan, ish beruvchilar, aksiologik component, davlat dasturlari, mehnat bozori, model, dual tizimi, malaka bo’yicha, tizimli yondashuv.

Dunyoda bo'lajak mutaxassislarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishda kasbiy qadriyat tizimini shakllantirishning samarali texnologiyalarini ishlab chiqish kasbiy fanlarning eng samarali usullarini interpretatsiyasidan keng foydalanish, kasbiy qadriyatlar tizimining aksiologik component klassifikatsiyasi va xususiyatlariga doir ilmiy tadqiqotlar amalga oshirilmoqda. Dunyoning ko'pgina rivojlangan mamlakatlarida kasbga tayyorlash bo'yicha "dual" tizimini yo'ga qo'ygan. Dual ta'lim tizimi bu nazariy bilimlar va amaliy ko'nikmalarni birlashtirgan o'qitish modeli bo'lib talabalar bir vaqtning o'zida ta'lim muassasasida o'qib, korxona yoki tashkilotlarda amaliyot o'tashadi. Bu yondashuvning asosiy maqsadi mehnat bozoriga mos zamonaviy kadrlarni tayyorlashdir. Ushbu tizim dastlab Germaniyada yaratilgan bo'lib u bugungi kunda butun dunyoda kasbiy tayyorlashning innovatsion modeli sifatida tan olingan. Uning afzalliklari amaliyotda qo'llanilishi hozirgi zamonda tobora qo'llanilib bormoqda

Masalan, **Korea**

davlatida kompetensiyaga asoslangan ta'lim

- Mehnat bozorida talab qilinadigan aniq kasbiy ko'nikma va kompetensiyalarni rivojlantirishga qaratilgan.
- O'quv dasturlari amaliy qo'llanishga urg'u berib, sanoatga moslashtirilgan kurslar va sertifikatlashni o'z ichiga oladi.

Soha bo'yicha amaliyot va stajirovkalar

- Sanoat va tashkilotlar bilan hamkorlik qilish orqali talabalar amaliy tajriba oladilar.
- Talabalar haqiqiy ish muhiti va mehnat etikasi bilan tanishadilar.

Koreya madaniy qadriyatlarini integratsiya qilish

- Hurmat (*jeong*), uyg'unlik va intizom asosiy qadriyat sifatida targ'ib qilinadi.
- Ushbu tamoyillar o'qitish usullariga kiritilib, talabalar orasida professionallik va mas'uliyat tuyg'usini shakllantiradi.

Loyihaga asoslangan ta'lim (PBL)

- Talabalar o'z sohalariga tegishli haqiqiy muammolar va loyihalar ustida ishlaydilar.
- Jamoaviy ish, muammolarni hal qilish va tanqidiy fikrlashni rivojlantiradi.

Globalizatsiya va xalqaro almashuv dasturlari

- Universitetlar chet elda o'qish, til o'rganish va madaniy almashuv imkoniyatlarini taklif qiladi.
- Talabalarni xalqaro standartlar, turli ish madaniyatlari va global hamkorlikka moslashtiradi

Mentorlik va ko'rsatmalar tizimi:

- Fakultet va sanoat mutaxassislari talabalarni kasbiy rivojlanish va rejalashtirishda yo'naltiradi.
- Doimiy seminarlar va maslahatlar talabalar qadriyatlarini professional maqsadlar bilan moslashtirishga yordam beradi.

Ilmiy-tadqiqot faoliyatiga urg'u berish

- Talabalarni tadqiqot loyihalariga jalb qilish orqali innovatsiyalarni va ilmiy yondashuvni rag'batlantiradi.
- Zamonaviy texnologiyalar va usullar bilan tanishtiradi.

Etika va yetakchilikni o'rgatish:

- O'quv dasturiga etika va yetakchilik bo'yicha kurslar kiritilib, halollik va mas'uliyatni targ'ib qiladi.
- Jamiyatga mas'uliyatli mutaxassislarni tarbiyalaydi.

Texnologiyalarni integratsiya qilish:

- Ko'nikmalarni rivojlantirish, simulyatsiyalar va hamkorlikda o'qitish uchun zamonaviy raqamli vositalar va platformalardan foydalaniladi.
- Texnik mahorat va zamonaviy ish muhitiga moslashuvchanlikni oshiradi.

Hamkorlikdagi o'qitish muhiti:

- Guruh loyihalari, seminarlar va tengdoshlar bilan muhokamalar muloqot va shaxslararo ko'nikmalarni rivojlantiradi.
- Talabalarni jamoaviy professional muhitga tayyorlaydi.

Tadbirkorlik va innovatsiyalar dasturlari

- Universitetlar startaplarni qo'llab-quvvatlash, innovatsion laboratoriyalar va biznes-rejalar bo'yicha tanlovlarni taklif qiladi.
- Talabalarda ijodkorlikka tayyorlik va tadbirkorlik fikrlashini rivojlantiradi.

Doimiy baholash va fikr-mulohaza:

- Imtihonlar, taqdimotlar va portfoliolarni rivojlantirish orqali doimiy baholash olib boriladi.
- O'zini tahlil qilish va takomillashtirishga undaydi.

America

Liberal san'at ta'limi yondashuvi asosida

- Tanqidiy fikrlash, muloqot va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini, shuningdek, texnik malakalarni rivojlantirishga qaratilgan keng qamrovli ta'limni targ'ib qiladi.
- Talabalar ko'pincha o'z mutaxassisliklaridan tashqaridagi fanlardan darslar olib, keng ko'lamli qarashlarni rivojlantiradilar

Amaliy ta'lim;

- Stajirovkalar, ko'p ish joylaridagi dasturlar va xizmatda o'rganish loyihalari haqiqiy ish muhitlarida amaliy tajriba olish imkonini beradi.
- Talabalar nazariy bilimlarni amaliy holatlarda qo'llash orqali ish joyidagi dinamikani yaxshiroq tushunadilar

Etika va xilma-xillikni o'rganish:

- O'quv dasturiga etika, madaniy kompetensiya bo'yicha kurslar kiritilgan.
- Talabalar xilma-xil va inklyuziv ish muhitida mas'uliyatli ishlash va hissa qo'shish uchun tayyorlanadilar

Ilmiy izlanish va innovatsiyaga urg'u berish:

- Universitetlar tadqiqot imkoniyatlarini ustuvor vazifa sifatida belgilab, talabalarni ilg'or loyihalarda ishlashga va murakkab muammolarni hal qilishga undaydi.
- Bakalavriat va magistratura tadqiqotlarini moliyalash yaratuvchanlik va ilmiy izlanishni rag'batlantiradi.

Kasb-hunar xizmatlari va professional rivojlanish:

- Maxsus kasb markazlari rezyume tayyorlash, tarmoq yaratish tadbirlari va soxta intervyularni taklif qiladi.
- Talabalarga kasb rejalashtirish, professional etika va ish bozorida harakat qilishda yordam beriladi.

Kapston loyihalari va mustaqil o'rganish:

- O'qishning so'nggi yilida talabalar o'z sohalaridagi haqiqiy muammolarni hal qilishga qaratilgan kapston loyihalarini amalga oshiradilar.
- Mustaqil o'rganish talabalariga shaxsiy yoki kasbiy manfaatlaridan kelib chiqqan holda mavzularni fakultet rahbarligida o'rganish imkoniyatini beradi.

Global va interdiscipliner yondashuv:

- Chet elda o'qish dasturlari va xalqaro hamkorliklar talabalarni global nuqtai nazarlarni o'rganishga undaydi.
- Interdiscipliner dasturlar turli sohalarda hamkorlikni qo'llab-quvvatlab, moslashuvchanlik va ko'p funksiyali ko'nikmalarni rivojlantiradi.

Yetakchilik va jamoada ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish:

- Guruh loyihalari, talabalar tashkilotlari va yetakchilikni o'rgatish dasturlari jamoaviy ish va yetakchilik qobiliyatlarini rivojlantiradi.
- Hamkorlik, nizolarni hal qilish va samarali muloqotni ta'kidlaydi

Tadbirkorlikni o'rgatish:

- Tadbirkorlik markazlari va inkubatorlar talabalar tomonidan boshqariladigan startaplarni va innovatsion biznes g'oyalarni qo'llab-quvvatlaydi.
- Risk olish, muammolarni hal qilish va iqtisodiy ta'sirni tushunishni rag'batlantiradi.

Texnologiya va raqamli vositalardan foydalanish:

- Talabalar o'z sohasiga tegishli texnologiyalarni o'rganish orqali malakalarini oshiradilar.
- Onlayn kurslar va raqamli hamkorlik vositalari moslashuvchanlikni va texnik bilimlarni oshiradi.

Hamjamiyat bilan aloqalar va ko'ngilli ishlarga jalb qilish

- Universitetlar ko'pincha talabalarni o'quv dasturi doirasida yoki ixtiyoriy ravishda jamiyat xizmatiga jalb qiladi.
- Jamiyatga mas'uliyatli va fuqarolik faolligiga ega mutaxassislarni tarbiyalaydi.

Doimiy baholash va fikr-mulohaza:

- Talabalar muntazam ravishda imtihonlar, loyihalar va tengdoshlar baholashlari orqali baholanadilar.
- Samarali fikr-mulohazalar talabalarni o'z ko'nikmalarini yaxshilashga va shaxsiy qadriyatlarini kasbiy maqsadlar bilan moslashtirishga undaydi. **Germaniyada** – “dual” ta'lim tizimi . Germaniyada kasbiy ta'lim ko'pincha “dual” (ikkilamchi) tizim orqali amalga oshiriladi: talabalar haftaning ko'p kunlarida ishlab chiqarishda (kompaniyada) amaliy mashg'ulot o'tib, qolgan kunlarida kasb kollejida nazariyasini o'rganadi. Bu tizim qattiq tartiblangan Kambers va kasb uyushmalari standartlarni belgilaydi va sertifikatlashda ishtirok etadi. Dual tizimining afzalligi-ish beruvchilar bilan kuchli bog'liqlik va yuqori ishga joylashishga imkoniyat yaratiladi.
- **Singapur**- markazlashgan texnik ta'lim (ITE) va work-study modeli. Singapurda- Institute of Technical education (ITE) markazlashgan model bo'lib, davlat dasturlari va ish beruvchilar bilan yaqin aloqada yuqori sifatli texnik va kasbiy ta'lim beradi ITE- postsekundar texnik ta'limning asosiy provayderi bo'lib, o'quvchilar uchun work-study va work-linked diplomlar taklif etadi. Tizimga hukumatning kuchli siyosiy irodasi va moliyaviy qo'llab-quvvatlash hamroh bo'ladi.
- **Shveysariya**- kuchli dual tizim va kantonal koordinatsiya. Shveysariyada ham dual tizim asosiy rol o'ynaydi: yoshlarning katta qismi majburiy ta'limdan keyin to'g'ridan-to'g'ri amaliy o'qishga (apprenticeship) kiradi. Kantonal darajada karera xizmatlari va tijoriy hamkorlik kuchli bo'lib bu tizim mehnat bozori talablarini aniq aks ettiradi. Bo'lajak mutaxassislar kasbiy qadriyatini rivojlantirishning pedagogik mexanizmlarini takomillashtirishda hamkorlik mexanizmlarini amaliyot faoliyatiga tatbiq etish o'zining

ijobiy samarasinibergan. Xamkorlik tizimi asosida o'tkazilgan tarbiyaviy tadbirlar kasbiy qadriyatni rivojlantirishga xizmat qilgan.

. Dual tizimi boyicha ish olib borish talabalarning o'z kasbiga bo'lgan

qiziqishlarini oshirish bilan birgalikda mustaqil va zamonaviy texnologiyalarni qo'llay oladigan yuqori malakaga ega bo'lgan yetuk kasb egalarini tayyorlaydilar. Dual ta'lim tizimi kasbiy tayyorgarlikka amaliyot bilan birlashib, mehnat bozori ehtiyojlariga javob beruvchi mutaxassislarni tayyorlashda asosiy vosita sanaladi. Xalqaro tajriba asosida dual ta'lim tizimi rivojlantirish O'zbekistonda iqtisodiy taraqqiyot va zamonaviy kadrlar bazasini shakllantirish uchun kuchli tayanch bo'lib xizmat qiladi. Xalqaro hamkorlik va turli mamlakatlar tajribasining o'zlashtirilishi o'bek kasbiy ta'lim tizimi samaradorligini oshiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1.M.E.Axmedova, R.N. Melibayeva, N.A.Asqarova, T.R.Bekmirov, Nurmatov. T. "Brok class servis" nashriyoti. 2022.B.158.

2.Qadriyatlar va ijtimoiy taraqqiyot (ilmiy ishlar to'plami) - "O'zbekiston", 1997.B.198

3.Ernazarova, G.O. The theoretical basis of preparation of future teachers for professional pedagogical activity / Academic Research in Educational Sciences, 3(1), 1057-1065. <https://doi.org/10.24412/2181-1385-2022-1-1057-1065>.

4. Rojkov .M.I, Teslenko A.N. Yunogogika: pedagogika molodyojnoy raboti. M.Kansler 2020.81-s

5. I.A.Yuldasheva. Professional value development. In Vol. 2 No.6 (2023): Werb of Semantic: Universal Journal on Innovative Education (2835-30-48) 22.06.2023. page 292

6. Ernazarova. G.O. Yuldasheva I.A. INJ. International Neurology Journal. Title of paper: Professional psychological portrait of the future teacher. Paper code: INT-S/2023/729. Date: October 25, 2023. Page 210

International Journal of Science and Technology

Volume 2, Issue 2, October. 2025:

Technical Sciences	
Results of Determining the Modes of Bitumen Movement at Different Temperatures	4-11
<i>Khurmamatov Abdugaffor Mirzabdullaevich, Yusupova Nadira Kaipbaevna, Sarsenbaev Nurlan Tenelbaevich</i>	
Cobalt in the global economy: a strategic and scarce mineral resource	12-19
<i>Makhmud Karimov, Shonazarova Shakhnaza, Javokhirbek Uralov</i>	
N-methylpyrrolidone (NMP) acquisition technology in “Navoiyazot”	20-30
<i>Asadjon Kambarov Dilshod ugli, Sabina Sayfiyeva Qaxramon kizi</i>	
Technological Parameters of Gas Purification and Recycling Using Amines Solution	31-37
<i>Mirsaidov Makhmudjon Khabibullayevich, Rayimberdiev Fozilkhon Obidkhon ugli</i>	
Production of Slow-Release NPK Granules (15-15-15) Based on Resources Obtained from Livestock Waste	38-46
<i>Shakhnoza Djurayeva Nurullayevna, Khoshimkhanova Mukhayyo Abralovna</i>	
Two-Stage Unit for Deep Air Purification from Fine Solid Particles	47-56
<i>A. M. Khurmamatov, Kh. B. Alimardonov</i>	
Electrochemical Recovery of Valuable Metals from WC-Co Hard Alloy Wastes	57-65
<i>Makhmudova Feruza Mukhtor qizi, Hakimov Firuz Yuldoshovich</i>	
Structural and Phase Analysis of Recycled WC-Co Hard Alloy Materials Obtained by Electrolytic Processing	66-81
<i>Makhmudova Feruza Mukhtor qizi, Hakimov Firuz Yuldoshovich</i>	
Production of Powder Materials from Hard Alloy Wastes Using Molten Zinc	82-89
<i>Makhmudova Feruza Mukhtor qizi, Hakimov Firuz Yuldoshovich</i>	
Mathematics and physical sciences	
τ-closed and τ-open sets and their properties	90-94
<i>Kholmatov Dostonbek Dilshod ugli</i>	
Social sciences and humanities	
“Digital Conflict” between Parents and Children: Psychological Disconnection Through Social Media Use	95-100
<i>Gapparova Mastona Safaraliyevna, Mirxalilova Nargiza Akbarovna</i>	
The Similarities and Differences of Imagery in English and Uzbek Literature	101-108
<i>Abdunabiyeva Baxoroy Ikromjon qizi, Gavharoy Isroiljon qizi</i>	
The Category of Concept in the Contemporary Humanitarian Paradigm	109-113
<i>Usmánova Mashkura Mirzoroximovna</i>	
Professional value of development with the cooperation of industrial enterprises in foreign countries	114-118
<i>Yuldasheva Inobat Ashuraliyevna</i>	